

An aerial photograph of a city, likely Vilnius, Lithuania, showing a dense cluster of buildings with red-tiled roofs. Several hot air balloons are floating in the sky above the city. The sky is blue with some light clouds. The overall scene is bright and sunny.

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VEIKLA

LIETUVOJE

**Europos
investicijų
bankas**

ES bankas

Thomas Östros

Europos investicijų banko
vicepirmininkas

Nuo 1994 m. Europos investicijų bankas pagerino tūkstančių Lietuvos žmonių gyvenimą, investuodamas daugiau kaip 4,3 mlrd. eurų ir bendradarbiaudamas su viešuoju ir privačiuoju sektoriais. Siekdami dar labiau stiprinti savo veiklą Baltijos šalyse, 2020 m. atidarėme biurą Vilniuje.

EIB grupė padėjo Lietuvos ekonomikai klestėti ir skatino tvarumą – nuo inovacijų rėmimo iki investicijų į atsinaujinančiąją energiją, infrastruktūros gerinimo ir paramos transportui.

Be to, kaip ES bankas, esame pasiruošę toliau remti Lietuvos mažąsias įmones, susiduriančias su sunkumais dėl ekonomikos nuosmukio. 25 mlrd. eurų Europos garantijų fondas padės šioms įmonėms atsigauti po pandemijos.

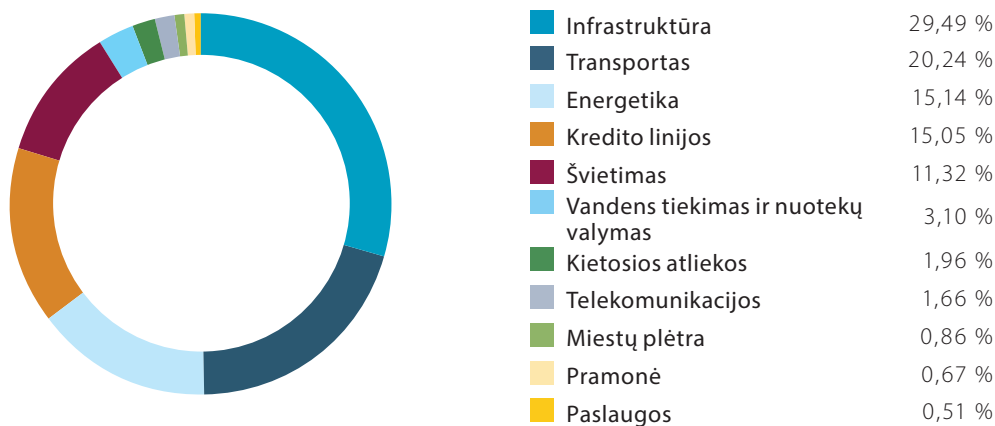
ŽVILGSNIS Į EKONOMIKĄ

Lietuvos bendrasis vidaus produktas (BVP), tenkantis vienam gyventojui, yra didžiausias Baltijos šalyse. Jos lanksti, diversifikuota ekonomika yra didžiausia regione, o ją palaiko stiprios institucijos. Vis dėlto investicijoms šalyje labai trukdo kvalifikuotų darbuotojų trūkumas ir netikrumas dėl ateities. Be to, 2,8 mln. gyventojų turinti valstybė susiduria su demografiniu iššūkiu – nuo tūkstantmečio pradžios dėl emigracijos gyventojų skaičius mažėja daugiau kaip 1 % per metus.

Per 2020 m. COVID-19 krizę dėl stiprios ekonomikos ir tvirtos politikos Lietuvos BVP sumažėjo tik 0,8 %. 2021 m. ekonomika ėmė atsigauti, o nedarbo lygis nukrito nuo krizės piko metu buvusių 9,9 % iki 7,2 %. Tačiau infliacija atsigauvant ekonomikai pakilo iki 6,3 %, o tai vienas didžiausių rodiklių Europoje.

2,2 mlrd. eurų dotacija (atitinkanti 4,4 % 2020 m. šalies BVP) iš ES ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės padės Lietuvai investuoti iki 2026 m. ir išbristi iš krizės stipresnei ir atsparesnei.

EIB VEIKLA LIETUVOJE PAGAL SEKTORIUS NUO VEIKLOS PRADŽIOS

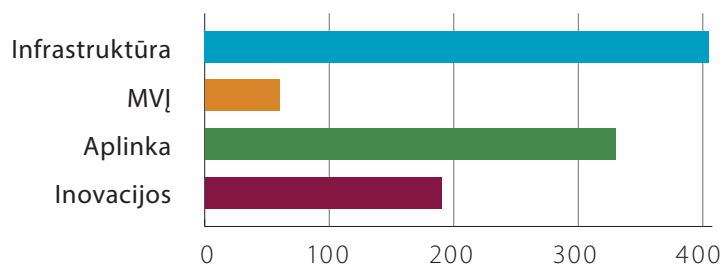

50 mln. eurų
 paskola vandentvarkos
 bendrovei „Vilniaus vandenys“
 padeda gerinti vandens
 infrastruktūrą Lietuvos
 sostinėje ir jos apylinkėse.

EIB GRUPĖS VEIKLA LIETUVOJE PAGAL SEKTORIUS 2020 M.
 (mln. EUR)

LIETUVA IR EIB

Taikydami savo inžinierių ir ekonomistų patirtį bei žinias padedame rengti ir įvertinti aukščiausios kokybės projektus. Kadangi esame į politiką orientuota ES finansų įstaiga, turinti aukščiausią kredito reitingą, galime pasiūlyti patrauklias finansines sąlygas, kaip antai konkurencingos palūkanų normos ir konkreitiems projektams pritaikyta paskolų trukmė.

Bendradarbiaudami su Europos Sąjunga galime didinti savo remiamų projektų poveikį. Didžiausią dėmesį skiriame kokybiškų darbo vietų kūrimui ir ekonomikos augimo skatinimui, pramonės ir infrastruktūros vystymui, inovacijų rėmimui, tvarumo skatinimui ir įperkamos bei efektyvios energijos tiekimui.

Mūsų projektai Lietuvoje dažnai finansuojami EIB struktūrinės programos paskolomis. 2014–2020 m. laikotarpiu šios paskolos, remiamos ES sanglaudos ir struktūrinių fondų, sudarė 1,3 mlrd. eurų. Šiuo finansavimu bus užtikrinama maždaug 10,7 mlrd. eurų investicijų.

Nuo 2014 iki 2020 m.
1,3 mlrd. eurų
paskolų užtikrino maždaug
10,7 mlrd. eurų
investicijų.

Vilniaus universitetas iš Europos Sąjungos gavo beveik **31 mln. eurų** naujam medicinos tyrimų centrui Santaros slėnyje statyti.

PARAMA SMULKIAJAM VERSLUI

Mažosios ir vidutinės įmonės yra labai svarbi Lietuvos ekonomikos dalis. Vis dėlto joms dažnai sunku gauti finansavimą. Europos investicijų banko grupė skatina verslumą, naujų įmonių steigimąsi ir padeda mažosioms įmonėms augti. Smulkųjį verslą remiame netiesiogiai, teikdami kredito linijas ir garantijas finansų tarpininkams.

Dėl EIB grupės garantijos bankas tarpininkas „Luminor“ galėjo suteikti daugiau paskolų nuo pandemijos krizės nukentėjusioms Baltijos šalių įmonėms. Ši garantija, kurią užtikrina Europos strateginių investicijų fondas, leidžia išduoti mažiausiai 660 mln. eurų papildomų paskolų ir suteikia galimybę naudotis išperkamąja nuoma mažosioms įmonėms visose trijose Baltijos šalyse.

Baltijos inovacijų fondas II yra **156 mln. eurų** vertės fondų fondas, kurį įsteigė Europos investicijų fondas ir Baltijos šalių nacionalinės skatinamojo finansavimo įstaigos. Remdamasis savo pirmtako sėkme, fondas skatina trijų Baltijos šalių rizikos kapitalo rinkų vystymąsi, daugiausia dėmesio skirdamas augimo potencialą turinčioms įmonėms.

Baltijos inovacijų fondo remiami fondai pritraukė beveik **1 mlrd. eurų**, investavo į 69 mažąsias įmones ir sukūrė daugiau kaip 10 000 darbo vietų vienuolikoje sektorių.

NĖ VIENO NEPALIEKAME NUOŠALY

2002 m. įkurta Lietuvos centrinė kredito unija (LCKU) yra didžiausia kredito unija Lietuvoje, turinti 48 skyrius visoje šalyje. Unija remia labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių projektus, startuolius, ūkininkus ir žemės ūkio įmones. 50 % klientų sudaro moterys verslininkės. Europos investicijų fondo (*EaSI*) garantijų priemonė suteikė LCKU galimybę išduoti labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms 396 paskolas, kurių bendra vertė siekia beveik 40 mln. eurų.

Kas yra *EaSI*?
Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programa (*EaSI*), kurią įgyvendina Europos investicijų fondas, padeda pažeidžiamoms grupėms ir socialiniams verslininkams gauti finansinių paslaugų ir pradėti verslą.

2020 m. suteikėme **110 mln. eurų** paskolą „Ignitis grupei“ išmaniųjų skaitiklių sistemoms diegti ir IT sprendimams įgyvendinti, kurie padės bendrovės klientams sutaupyti energijos.

LIETUVOS APRŪPINIMAS ENERGIJA

Manoma, kad trijuose ketvirtadaliuose Europos pastatų energija vartojama neefektyviai. Lietuva nėra išimtis. Investicijos į energijos vartojimo efektyvumą yra ekonomiškai efektyviausias būdas pasiekti ES klimato tikslus ir padidinti energijos tiekimo patikimumą.

Be to, investicijos į energijos vartojimo efektyvumą padeda mažinti išmetamų kiekį, didina vietos užimtumą ir užtikrina, kad energijos kaina išliktų įperkama namų ūkiams.

Energijos vartojimo efektyvumas vaidina svarbų vaidmenį Lietuvos nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane. Nuo 2014 m. per ES decentralizuotas finansines priemones į būstų energijos vartojimo efektyvumą investuota apie 1 mlrd. eurų. Iš vyriausybės daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programai finansuoti skirtų lėšų jau sukurta 7 000 naujų darbo vietų maždaug 300 statybos įmonių. Atlikus šiuos darbus daugiau nei 50 000 butų visoje Lietuvoje, per metus išskiriama 95 tonomis CO₂ mažiau.

Taip pat skatiname energijos tiekimo patikimumą ir diversifikavimą. Už 87 mln. eurų paskolą pastatytas suskystintųjų gamtinių dujų terminalas buvo labai svarbus siekiant padėti visam Baltijos regionui diversifikuoti energiją, užtikrinti tiekimą ir apsirūpinti atsargomis, jei sutriktų dujų tiekimas.

2020 m. Bankas suteikė 65 mln. eurų paskolą Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriui „Amber Grid“. Šia paskola finansuojamas dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projektas, kuriuo siekiama diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius ir padidinti tiekimo saugumą bei patikimumą. Tačiau nuo 2021 m. neapdorotų gamtinių dujų projektai nebebus finansuojami, nes jie neatitinka Europos Sąjungos anglies dioksido poveikio neutralumo tikslų ir Banko skolinimo energetikos srityje politikos.

Darbas su Kauno savivaldybe

Antrajam pagal dydį Lietuvos miestui reikėjo atnaujinti miesto šildymo sistemą. 2020 m. su AB „Kauno energija“ pasirašyta 55 mln. eurų paskolos sutartis, taigi savivaldybė galės pagerinti bendrą šildymo paslaugų efektyvumą Kaune ir kaimyniniuose miestuose investavus į inovatyvių šilumos ir vėsumos gamybos įrenginių diegimą panaudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, procesų skaitmeninimą, esamų vamzdinių modernizavimą ir naujų tiesimą.

SOSTINĖS ŽALINIMAS

Remiame projektus, padedančius apsaugoti aplinką, kurioje gyvens mūsų vaikai, ir diegiame naujoves, kad jų ateitis būtų klestinti.

Vilniaus gatvių apšvietimas buvo pasenęs, veikė prastai, nuolat gedo, o energijos ir eksploatacinės sąnaudos buvo didelės. Gatvių apšvietimo tinklą valdanti bendrovė planuoja 40 000 šviestuvų sumontuoti LED lemputes ir pakeisti 10 % kabelių ir atramų, kad padidėtų energijos vartojimo efektyvumas. Šis EIB remiamas modernus gatvių apšvietimas padės miestui sutaupyti 1 mln. eurų ir apie 11 GWh per metus. Tai prilygsta daugiau kaip 3 000 namų ūkių suvartojamos energijos vidurkiui.

2021 m. Vilniaus vandentvarkos bendrovė „Vilniaus vandenys“ gavo 50 mln. eurų EIB paskolą nuotekų valymo įrenginiams Vilniuje ir Švenčionyse atnaujinti. „Vilniaus vandenys“ lėšas panaudos vandentiekio ir nuotekų tinklams Vilniuje ir jo apylinkėse atnaujinti ir gerinti. Tikimasi, kad įgyvendinus projektą sumažės vandens užterštumas, todėl pagerės ir vietos gyventojų gyvenimas.

INOVACIJOS AUGIMUI

EIB grupė padeda Europos bendrovėms vystyti moderniausias technologijas. Remdami įvairius inovacijų etapus, pažangiausias idėjas paverčiame sėkmingu verslu. Pasinaudodami EIB paskolomis, startuoliai gali įdarbinti daugiau darbuotojų ir patobulinti savo įrangą.

Lietuvos novatorius jutiklių srityje „Brolis“ gavo 7,5 mln. eurų rizikos paskolą savo mokslinių tyrimų ir plėtros veiklai remti ir naujai jutiklių technologijai vystyti. Įmonė kuria apyrankę, tikruoju laiku stebingą ir renkančią asmeninius sveikatos duomenis. Šis finansavimas teikiamas Europos garantijų fondui reaguojant į koronaviruso pandemiją.

Kas yra Europos garantijų fondas?
25 mlrd. eurų Europos garantijų fondo lėšas skirsto Europos investicijų fondas. Tai daroma siekiant padėti įmonėms atsigauti po pandemijos, įdarbinti darbuotojų ir augti.

Lietuvoje **keli partneriai** („PayRay Bank“, „Orion Leasing“, „Mano bankas“, „Faktoro“, „Finora kreditas“, „SME bank“, SEB bankas, VIVA ir INVEGA) 2021 m. pasirašė garantijų sutartis.

PAGALBA ĮGYVENDINANT PROJEKTUS

Glaudžiai bendradarbiaujame su klientais, kad parengtume specialiai jiems pritaikytą pagalbos paketą. Mūsų ekspertai nustato finansavimo detales, įskaitant sektorių, apimtį, plėtros etapą ir pagrindinių investicijų pobūdį. Dirbame švietimo, žemės ūkio, sveikatos priežiūros, aplinkosaugos, mokslinių tyrimų ir inovacijų, energetikos, transporto ir kituose sektoriuose.

2021 m. pasiūlėme daugybę konsultacinių sprendimų, kurie sutrumpino kelią į atsigavimą. Mūsų konsultacinės paslaugos padėjo viešajam ir privačiam sektoriui gauti finansavimą ir sėkmingai įgyvendinti projektus. Dažnai dirbame pagal JASPERS – Europos Komisijos ir Europos investicijų banko partnerystės programą. JASPERS ekspertai ir vietos partneriai teikia konsultacijas dėl strateginių planų, programų ir projektų, susijusių su investicijomis, remiamomis iš Europos dotacijų fondų siekiant skatinti ekonomikos augimą ir išmanesnę, žalesnę ir infrastruktūros tinklu labiau susietą Europą. Lietuvoje JASPERS ekspertai dirbo su keliais projektais, įskaitant didelio efektyvumo bendrą šilumos ir elektros energijos gamybos iš atliekų jėgainės statybą ir Vilniaus miesto vakarinio aplinkkelio tiesimą.

Pagal bendrą Europos investicijų banko ir Europos Komisijos priemonę ELENA teikiama techninė pagalba investuojant į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiąją energiją, skirtus pastatams ir naujoviškam miesto transportui. Šiuo metu pagal priemonę ELENA teikiama techninė pagalba Klaipėdos, trečio pagal dydį Lietuvos miesto, savivaldybei, kad ji pakeistų kai kuriuos turimus dyzelinius autobusus elektriniais. Priemonė ELENA taip pat naudojama siekiant didinti Lietuvos valstybinių pastatų energijos vartojimo efektyvumą – per metus bus sutaupoma maždaug 11,5 GWh energijos ir išskiriama 947 tonomis CO₂ mažiau.

Prie mūsų konsultacinės veiklos prisideda ir Banko Europos VPP ekspertų centras (EVEC), padedantis viešajam sektoriui kurti patikimas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes. EVEC vienija visos Europos centrinės ir regioninės valdžios institucijų tinklą, kad būtų lengviau dalytis informacija ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės geriausia patirtimi. Iš Lietuvos institucijų šiame tinkle dalyvauja Finansų ministerija ir Centrinė projektų valdymo agentūra.

EIB GRUPĘ SUDARO EUROPOS INVESTICIJŲ BANKAS IR EUROPOS INVESTICIJŲ FONDAS

APIE EUROPOS INVESTICIJŲ BANKĄ

Europos investicijų bankas yra vienas didžiausių daugiašalių bankų pasaulyje, pirmaujantis tvaraus finansavimo, kovos su klimato kaita ir sanglaudos srityse. Bankas remia inovacijas visuose ekonomikos sektoriuose ir skatina ekonominį bendradarbiavimą už Europos Sąjungos ribų.

APIE EUROPOS INVESTICIJŲ FONDA

Europos investicijų fondas remia mažąsias įmones, gerindamas jų galimybes gauti finansavimą Europoje ir įvairiose šalyse už jos ribų. EIF kuria ir plėtoja rizikos ir augimo kapitalo, garantijų ir mikrofinansavimo priemones inovacijoms ir užimtumui skatinti.

Europos investicijų bankas
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
+352 4379-1
www.eib.org

 twitter.com/EIB

 facebook.com/EuropeanInvestmentBank

 youtube.com/EIBtheEUBank

Marco Francini
EIB grupės regioninės atstovybės
Baltijos šalims vadovas
+370 669 25977
m.francini@eig.org

Tim Smit
Atstovas spaudai
+352 4379 89076
+352 6912 86423
t.smit@eib.org

Atspausdinta ant FSC® popieriaus.

EIB naudoja Miškų valdymo tarybos (Forest Stewardship Council – FSC) patvirtintą popierių. Nes jį pagamino medžius mylintys žmonės.

FSC skatina nekenkiantį aplinkai, socialiai atsakingą ir ekonomiškai efektyvų pasaulio miškų valdymą.

Visi žinome, kad skaitymas mums naudingas. Jis naudingas ir mūsų planetai – jeigu skaitome ant tinkamo popieriaus atspausdintą tekstą.